

Artista: Stella Jacques (1596 Lyon- 1657 París).

Títol: Santa Cecília tocant l'orgue.

Tècnica i data: oli del segle XVII.

Època: Barroc francès.

Museu: Musée du Louvre, París.

Instrument: orgue positiu (aeròfon de teclat).

Comentaris: aquest orgue s'anomena "positiu" perquè es col·locava en un lloc fix i no era transportable, encara que podia ser canviat de lloc; era força més gran que l'orgue portàtil. El positiu estava format per dos, tres o quatre jocs de flautats (tubs), segons les dimensions de l'instrument, i podia tenir també algun bordó i un joc de tubs de mida petita anomenats "mutacions", perquè modificaven el timbre dels jocs fonamentals. Es tocava amb les dues mans i podia portar pedaler, que és un teclat addicional de pedals inventat el s XIV. El que veiem a la pintura té una extensió d'unes tres octaves i mitja; notem la necessitat d'una altra persona per accionar la manxa. El so era més greu que el de l'orgue portàtil. Durant l'època medieval el seu ús es va fer freqüent en monastirs (al s X n'hi havia un a Sant Benet de Bages); els dos tipus d'orgue esmentats van conviure fins que el portàtil va desaparèixer al s XVI. Al Renaixement el positiu va passar a ser un dels instruments de tecla més apreciats per acompanyar el cant i per formar part de conjunts instrumentals. Durant el Barroc va tenir una important funció com a baix continu. Aquest instrument, anomenat també orgue de cambra, era molt habitual a les cases senyorials. A les catedrals era el complement del gran orgue, moltes vegades situat en front d'aquest. Per sentir l'orgue de cambra, per exemple, tenim els "Sis concerts per a orgue i clavecí" del Pare Antoni Soler (1729 Olot-1783 El Escorial).